

בָּרוּךְ אֱלֹהִים יְשׁוּעָת לְעַמֵּינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל

נְאֹהֶל לְשִׁבָּת

הַדְּלִיקָת בְּרוֹת חֲנֹכָה

סדר הדלקת נר חנוכה

תפילה מהגה"ק ר' צבי אלימלך מדינוב זצוק"ל בעל "בני יששכר"

לשם יהוד קדשא ברך הוא ישביגתא,
ברחילו ורחיינו ורחיינו ורחלילו, ליהדר שם
יה בוח ביהודה שלים בשם כל ישראל,
הנני מבען בקדלקת נר חנוכה לקיים מצות
בוראי באשר צוינו חכמיינו ז"ל לתקן את
שורשה במקום עליון: ויבן יהי רצון מלפניך
י"א אלהינו ואלהי אבותינו שההא חשבה
ומקבלה ומרצה לפניך מצות קדלקת נר
חנוכה באלו פונתי כל הפתנות שבען הפתנים
משרתי השם בעית אשר הערו למות נפשם
בשביל כבוד שמה הנזול הגבור והנרא,
ואתה ברוחך הרבה הרבים עוררת נצח עלייהם
לנצח את אויביהם ולנצח על מלאכת בית
י"ה והנני עושה על דעהם ועל פונתיהם ועל העת
כל הצדיקים והחסידים שהיה באותו הדור

tocן הענינים

סדר הדלקת נר חנוכה.....	3
הלכות חנוכה.....	14
מנהגי חנוכה.....	19
מגלת אנטיווקס	21
מעשה חנה ושבועת בניה.....	34
שירים לחנוכה.....	37
סדר ברכת המזון	40
סדר שבע ברכות	47
ברכת מעין שלש.....	48

בני ברק: תלפרין 18 • ירושלים: מלכי ישראל 2
טל: 972-3-6154900 • סל: www.mwaxb.co.il • office@mwaxb.co.il
U.S.A. - Meitar Judaica Tel: 718-436-0707 www.mefarjudaica.com
© Made in Israel

**ברוך אתה ייִ
אלָהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אָשֶׁר
קָדְשָׂנוּ בְמַצּוֹתֵינוּ וַצְוָנוּ
לְהַדְלִיק נֵר (שֶׁל) חֲנִכָּה:**

**ברוך אתה ייִ
אלָהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁעִישָׂה
נְסִים לְאָבוֹתֵינוּ בָּיִמִים הָהֶם
בָזְמַן הַזֶּה:**

בערב ראשון מוסיפים ברכה זו

**ברוך אתה ייִ
אלָהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁחַחֵינוּ וְקַיְמֵנוּ
וְהַגִּיעֵנוּ לְזַמֵּן הַזֶּה.**

שְׁחַפְעָת לָהֶם נִסִּיך וְעַבְדָו בָּאוֹר חַחִים,
וְעַל דָעַת בָּל הַצְדִיקִים וְהַחֲסִידִים שְׁבָרוֹתָתֵינוּ,
וּפִי בְפִיחָם וְעַשְׂתִי בְעַשְׂתֵהֶם, וּבְזָבוֹת הַמְצָה
הַזֶּה תּוּבֵנו לְנִצְחָה אֶת אַיִבֵינוּ וְלְנִצְחָה עַל
מְלָאכָת בֵית ייִ, וְגַלְלָה כְבָוד מֶלֶכְתָך עַלְלִיט
מְהֻרָה וְלֹא יִמְשֵׁח הַתּוֹרָה מִפִינָה וּמִפִי וּרְעִיט
וּמִפִי וּרְעִיטָה מַעַתָה וְעַד עַולָם, וְגַזְבָה
לְבָנִים פָלָמִדי חַכְמִים אַמְנָן כָן יְהִי רָצֵן,
קָדְשָׂנו בְמַצּוֹתֵך וְמוֹחַלְקָנָנו בְתוֹרָתֶך שְׁבָעֵנָה
מְטוּבָך וְשְׁמָחָה נִפְשְׁטָנו בִישׁוּעָתֶך וְטָהָר לְבָנָה
לְעַבְדָך בָאָמָת, מֶלֶך עַל בָל הָעוֹלָם בְלוּ
בְכְבָודך וְהַגְשָׂא עַל בָל הָאָרֶץ בְיקָרָך וְהַזְבָעָך
בְהַרְבָר פָאוֹן עַזְקָה עַל בָל יוֹשְׁבֵי תְבָל אַרְצָך,
וְיָדָע בָל פָעָול כִי אַתָה פָעַלְתָו וְיָבִין בָל
יִצְרָר כִי אַתָה יִצְרָתָו וַיֹּאמֶר בָל אֲשֶׁר נִשְׁמָתָה
בָאָפָ"ז (בְנֵי חַטָּאת) יְהִי אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ
וּמֶלֶכְתֵז בָבָל מִשְׁלָחָה (בְנֵי בָז פָעַטָס חַנָּה אַחֲרִיתָה
חַטָּאת), וּבְנֵי מִתְהִוָז בָן יְחִינָן בָהָן נְדוֹל חַשְׁמָנָאֵי וּבְנֵיָה,
אַמְנָן נִצְחָה סָלה וְעַד:

וַיֹּהִי נָם אָדָנִי אֱלֹהִינוּ עָלֵינוּ וְמַעֲשָׂה יְדֵינוּ
בָּוּנָה עָלֵינוּ וְמַעֲשָׂה יְדֵינוּ בָּוּנָה:

יִשְׁבֶּן בָּסְתָּר עַלְיוֹן בְּצַל שְׁדֵי יְתָלָנוֹן: אָמָר
לֵי מְחַסִּי וּמְצֻדָּתִי אֱלֹהִי אֲבָטָח בָּזֶה: בַּי הָא
צִילָּךְ מִפְּחַד יְקוּשׁ מִדָּבָר הָאָתָה: בָּאֲבָרָתוֹ יְסַקֵּ
לְךָ וְתַחַת בְּנֵפִי תְּחַסֵּה צְנָה וּסְחָרָה אַמְתָּהוּ:
לֹא תִּירָא מִפְּחַד לִילָּה מְחַזֵּן יְעֹנֵף יוֹמָם:
מִדָּבָר בָּאָפָל וְיְהִלָּךְ מִקְטָב יְשֻׁוד צָהָרִים: וַיַּפְלֵ
מְצָדָךְ אֶלְפַּת וּרְבָבָה מִימִינְךָ אֶלְיךָ לֹא יִתְשַׁ
רָק בְּעִינֵיךְ תְּבִיט וְשַׁלְמָת רְשָׁעִים תְּרַאָה:
כִּי אַתָּה יְהוָה מְחַסִּי עַלְיוֹן שְׁמַת מְעוֹנָה: לֹא
תָאֵנָה אֶלְיךָ דָּרָעָה וְגַגְעָה לֹא יִקְרַב בָּאַחֲלָה:
כִּי מְלָאָכִי יִצְחָה לְךָ לְשִׁמְרָךְ בְּכָל הַרְבָּיה:
עַל בְּפִים וִשְׁאַגְּנָךְ פָּנֵן תְּנוּפָה בָּאָבָן רְגָלָךְ: עַל
שְׁחָל וְפַתְּן תְּרַדְךְ תְּרַמָּם כְּפִיר וְתְגִינָּךְ: כִּי בַי
חַשְׁק וְאַפְלָטָה אֲשַׁגְבָּהוּ כִּי יְדֵע שְׁמֵי: יִקְרָאָנִי
וְאַעֲנָה עַפְוָה אֲנָבִי בְּצָרָה אַחֲלָצָה וְאַכְבָּדָה:
אַרְךְ יָמִים אֲשַׁבְיעָהוּ וְאַרְאָהוּ בִּישׁוּעָתִי: אַרְךְ
יָמִים אֲשַׁבְיעָהוּ וְאַרְאָהוּ בִּישׁוּעָתִי:

הַגְּרוֹזָת הַלְּלוֹז אֲנוּ מְדִלִּיקָין
עַל הַגְּסִים זַעַל הַגְּפָלָאות
זַעַל הַתְּשִׁעוֹת זַעַל הַגְּחַמּוֹת
זַעַל הַמְּלַחְמוֹת, שְׁעַשְ׀יָה
לְאָבוֹתֵינוּ בָּיְמִים הָהִם בָּזְמָן
הַזֶּה, עַל יָדֵי בְּהִנִּיחָה הַקְּדוֹשִׁים,
וּכְלַמְּצֹות שְׁמוֹנָה יָמִי חַנְבָּה,
הַגְּרוֹזָת הַלְּלוֹז קָדְשָׁהֶם, זֹאַין לְנָ
רְשּׁוֹת לְהַשְׁתִּמְשָׁה בָּהִם, אֶלְאָ
לְרִאוֹתֶם בְּלִבְרַד, בְּרִדי לְהֹזְדוֹת
וְלְהַלְלָל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹלָה עַל נְסִיךְ
זַעַל גְּפָלָאותֶךָ זַעַל יְשֻׁעָתֶךָ:

מִזְמֹר שיר חנכת הבית לדוד:
 אָרוֹם מֶמֶךְ יְיָ כִּי דְלִיחָנֵי וְלֹא שַׁמְחָתָ
 אַבְיִ לְיִ: יְיָ אֱלֹהִ שְׂוֻעָתִי אֱלֹיךְ
 וְתִרְפָּאָנִי: יְיָ הַעֲלִיתָ מִן שָׁאוֹל
 נֶפֶשִׁ חַיִתִנִי מִירְדִּי בָּזָרְ: זָמָרְ
 לְיִ חַסִּידָיו וְהַזָּדוֹ לְזִבְרָ קָדְשָׁוּ:
 כִּי רָגָע בְּאָפָו חַיִים בְּרָצָנוּ,
 בְּעָרָב יְלִין בְּכִי וְלִבְקָרָ רָנָה: וְאַנְיִ
 אָמָרָתִי בְּשָׁלוֹי בְּלֹ אָמוֹת לְעוֹלָם:
 יְיָ בְּרָצָנוּ הַעֲמָדָתָה לְהַרְרִי עַזָּ
 הַסְּתָרָתָ פְּנִיקָה הַיִתִי גְּבָהָל: אֱלֹיךְ
 יְיָ אַקְרָא וְאֵל אַדְנֵי אָתְחָנֵן: מַה
 בְּצָעַ בְּדָמִי בְּרָדָתִי אֵל שַׁחַת
 הַיּוֹדֵךְ עַפְרָה הַיְגִיד אַמְתָהָ: שְׁמָעֵי
 וְחַגְנִי יְיָ הַיָּה עֹזֵר לְיִ: הַפְּכָתָ מִסְפָּדִי

לְמִנְצָחָה בְּגִינּוֹת מִזְמֹר שיר:
 אֱלֹהִים יְהִגְנֵנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יִאָרֶבֶן אַתָּנוּ,
 סָלָה: לְדֹעַת בְּאָרֶץ הַרְכָּבָה, בְּכָל גּוֹיִם
 יְשִׁיעָתָה: יוֹדֵךְ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדֵךְ
 עַמִּים בְּלָם: יְשִׁמְחוּ וַיַּרְגְּנֵנוּ לְאַמִּים, כִּי
 תִּשְׁפַּט עַמִּים מִישָּׁר, וְלְאַמִּים בְּאָרֶץ
 תִּנְחַם סָלָה: יוֹדֵךְ עַמִּים אֱלֹהִים,
 יוֹדֵךְ עַמִּים בְּלָם: אָרֶץ נָתָנָה יְבוֹלָה,
 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהִינוּ: יְבָרְכֵנוּ
 אֱלֹהִים, וַיַּרְאָ אָתוֹ בְּלֹ אַפְסִי אָרֶץ:
 אָנָא בְּכָמָה גְּדָלָת יְמִינָךְ תִּתְיר אַרְזָה:
 קָבֵל רָנֶת עַטְךְ שְׁגַבָּע טְהָרָנוּ נָרָא:
 נָא גָּבָור הַוּרְשָׁ וַיְהִי בְּכָבֵת שְׁמָרָם:
 בְּרָכָם טְהָרָם רְחַמִּי אַדְקָתָה תִּמְדֵר גְּמָלָם:
 חָסִין קְדוֹשָׁ בְּרוֹב טְוָקָד נָהָל עַדְתָּךְ:
 יְחִיד גָּאָה לְעַמְךְ פָּנָה וּבְרִי קְרָשָׁתָךְ:
 שְׁעַתָּנוּ קָבֵל וַשְּׁמָעֵ צַעֲקָתָנוּ יוֹדֵעַ תְּעִלּוּמָות:
 בְּרוֹךְ שֵׁם בְּבוֹד מְלָכָתוּ לְעוֹלָם וְעַד:

בָּאֶצְרֹות תְּהוּמוֹת: יִירְאָה מֵיְּכָל הָאָרֶץ,
 מַפְנֵן גָּנוּרוֹ כָּל יִשְׁבֵי תְּבָל: כִּי הוּא אָמַר
 וַיּוֹהֵי, הָוּא צָהָה וַיַּעֲמֹד: יְיָ הַפִּיר עַצְתָּנוּם,
 הַנִּיא מַחְשָׁבֹת עַמִּים: עַצְתָּנוּ יְיָ לְעוֹלָם
 הַעֲמֹד, מַחְשָׁבֹת לְבוֹ לְהָרֹד וְהָרֹד: אֲשֶׁר
 הָגַי אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֵינוּ, הָעֵם בָּחָר לְנַחֲלָה
 לוֹ: מִשְׁמִים הַבִּיט יְיָ, רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי
 הָאָדָם: מִמְּבֹן שְׁבָתוֹ הַשְׁגַּית אֶל כָּל
 יִשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיוֹצֵר וְהָרֹד לְבָם, הַמְּבֹין
 אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמְּלֹךְ נוֹשֵׁעַ בָּרְבָּ
 חִיל, גָּבוֹר לֹא יִגְּנַל בָּרְבָּבָח: שְׁקָר הַסּוּס
 לְתְשֻׁעה, וּבָרְבָּ חִילוֹ לֹא יִמְלֹט: הַגָּה עַז
 יְיָ אֶל יְרָאָיו, לְמִתְהָלִים לְחָסָדוֹ: לְהַצִּיל
 מַפְנֵות נְפָשָׁם, וְלִחְיוֹתָם בָּרָעָב: נְפִישָׁנוּ
 חֲבַתָּה לִי, עֹזְרָנוּ וּמְגַנָּנוּ הַזָּא: כִּי בָּ
 יְשַׁמֵּחַ לְבָנָנוּ, כִּי בְּשֵׁם קָדוֹשׁ בָּטָחָנוּ: יְהִי
 חָסָךְ יְיָ עַלְינוּ, בָּאָשֶׁר יְחַלֵּנוּ לְהָ

לְמַחְזָל לְיִ פַּתְחָת שְׁקֵי וְתָאָזְרֵנִי
שְׁמִיחָה: לְמַעַן יַזְמַרְךָ בְּבָזָר וְלֹא
יַדְמָ יְיָ אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אָזְדָּךְ:

שִׁיר הַמְּעֻלֹּות לְהָזֶד הַגָּה מִתְּזֹב וּמִתְּ
גָּעִים שְׁבָתָ אֲחִים גָּמָר יְהָדָה: בְּשָׁמְנָה הַטּוֹב
עַל קָרְאָשׁ יְרָד עַל מְזָקָן וְקָנוּ אַבְרָן שִׁידָּ
עַל פִּי מְהֹוֹתָיו: בְּטַל חַרְמָן שִׁידָּעָל
סְרָרִי צִיּוֹן בַּי שֵׁם צָהָה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה מִיָּם
עַד הַעוֹלָם:

רְגָנָנוּ צְדִיקִים בֵּינוּ, לְיִשְׁרִים נָאָה תְּהִלָּה:
 הַזָּדוּ לְיִי בְּכָנוֹר, בְּגַנְּבָל עַשְׂוָר זְמָרוּ לֹזָן:
שִׁירָוּ לֹזָן שִׁיר חָדֶשׁ, הַיְמִיבָּז נָגֵן בְּחַרְוֹעָה:
בַּיְשָׁר דָּבָר יְיָ, וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאִמּוֹנָה:
אַהֲבָב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, חָסָד יְיָ מְלָאתָ
הָאָרֶץ: בְּרָכָר יְיָ שְׁמִים נְעִשָּׂוּ, וּבְרוּחָם
פִּזְבָּל צְבָאָם: בְּנֵס כְּנֵד מֵהָיָם, נָתָן

חתום שם המחבר בראשי החוזרים "מרדיyi חוק"

מ עוז צור ישבותי לך נאה לשבח,
חכון בית תפלה ישם הוודה נשבח,
לעת תבין מטבח מצר המנבה, או
אמור בשיר מזמור חנבת המזבח:

ך עות שבעה נפשי ביען בחי כליה,
חי מרדו בקשי בשעבוד מלכות
עגליה, ובידיו הגדילה הייציא את
הסגוליה, חיל פרעה וכל ורעו ירדיו
באבן במצוליה:

ך ביר קדשו הביאני וגם שם לא
שקטתי, ובא נגש והגלוני, כי זרים
עבדתי, אין רעל מסרתי במעט
שערתתי, קין בבל, ורבבל, לך
שבעים נישעתה:

ב רות קימת בראש בקש אני בן
המדתא, ונחיתה לו לפח ולמושב
ונאותו נשבחה, ראש ימי נשאת,
ואיב שמוי מהית, רב בנו וקנינו
על העז תלית:

י זנים נקבעו עלי או ביימי השמנים,
ופרצו חומות מגדי וטמאו כל
הشمנים, ומנותר קנקנים נעשה
נס לשישנים, בני בינה ימי שמוֹנה
קבעו שיר ורננים:

ח שוף רוע קדש וקרב קין היושעה,
נקם קימת דם עבדיך מאמה הירושעה,
בי ארבה לנו היושעה, ואין קין לימי
הרעה, דחה אדמן בצל צלמן הקם
לנו רועים שבעה:

הלבכות חנוכה

באור לכ"ה בכספיו מתחילה להדלק נרות חנוכה. את הנרות מדליקים מדי לילה במשה שמנת ימים.

במה מדליקים?

מצוה מון המבחר להדלק נרות בשמן זית ובפתילות של צמר גפן; אך כל השמנים והפתילות קשיים לניר חנוכה. כל-כך חשובה מזות ההדלקה, עד שהחיב אדם למפר את כסותו כדי שהיא לו כסף לקנות שמן ופתילות לניר חנוכה.

כמויות השמן צריכה להספיק שהער ידק לכל הפתוחות חזי שעיה לאחר צאת הכוכבים.

פתילות שהדלקו בהן פעם אחת מטר להדלק בהן למחرات, וכן מטר להשתמש לצורך זה בשמן שטוהר.

מקום ההדלקה

את הנרות מגיחים בפתח הסמוך לרשות הרבנים מבחוין, בחלוון, ליד דלת או במרפסת. החנוכה תעמוד הצד שמאל של הפתח, כדי שהמדליק יהיה מסביב במצוות - מזויה מימין וניר חנוכה משמאלי.

המתגוררים בקומה גבוהה מרוחקה יותר מעשרים אמה מקרע רשות הרבנים, עדיף שידליך בתוך ביתם סמוך לפתח מצד שמאל. ביום, יש נהנים מלכתחלה להדלק הדלקה בתוך ביתם סמוך לפתח.

גביה החנוכה

על החנוכה לעמוד בגבה של לא פחות משלשה טפחים מהקרע, ולא בגבה של יותר מעשרה טפחים מהקרע. אם הגבה החנוכה למעלה מעשרה טפחים - כישר. יותר מעשרים אמה מהקרע - פסול.

גביה הנרות

הנרות יהיו שווים בגבהם, לא סמוכים מדי זה לזה כדי שלא יראו כאבוקה, וכולם בשורה אחת ישרה.

גר נוסף שאוטו מדליקים הוא ה"שיטש", וعلיו לעמוד בגבה או נמוך מהנרות האחרים. בשיטש מדליקים את הנרות, שכן אסור להשתמש בהם. אלו גם נהנים מאור השיטש, ולא מאורים של הנרות האחרים.

החייבים בהדלקה

כלם חייבים בנר חנוכה, גברים ונשים. האיש מדליק את הנר ומוציא את בני ביתו, ובעת הארץ גם אשה יכולה להוציא ידי חובת בני ביתה במצוות ההדלקה.